

KORRALDUS

15.01.2026 nr DM-133554-11

Pammana II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/525424 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35, haldusmenetluse seaduse § 61, § 53, RMK 11.07.2025 kirja nr 3-1.1/2025/4686 ning Verston Eesti OÜ 11.12.2025 esitatud taotlust nr T-L.MU/1030239-2, otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Anda Verston Eesti OÜ-le (registrikood 11947047) Pammana II uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/525424 kehtivusajaga 3 aastat.

1.2 Lisada antavale uuringuloale järgmised täiendavad tingimused:

1.2.1 uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Edela regiooni (edela.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.2.2 kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

1.3 Avalikustada Verston Eesti OÜ-le Pammana II uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/525424 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/525424 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/525424 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

2.1. Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond; edaspidi ka taotleja) esitas 19.09.2025 Keskkonnaametile Pammana II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (uuringuloa) taotluse, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (**KOTKAS**) 19.09.2025 menetluse nr M-133554 juurde dokumendina nr DM-133554-1. Uuendatud taotlus esitati 11.12.2025 (KOTKAS 11.12.2025 nr DM-133554-8).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Saare maakonnas Saaremaa vallas Murika külas riigiomandisse kuuluval Karjalasma metskond 26 katastriüksusel (tunnus: 40301:001:0238;

sihtotstarve: maatulundusmaa 100%), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutuseks Riigimetsa Majandamise Keskus (**RMK**). Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 9,9 ha.

Kavandatava uuringu eesmärk on täpsustada kruusa levikut, maavara kvaliteeti ja varu kogust ning kaevandamistingimusi. Positiivsete uuringu tulemuste korral (maavara esinemise korral) on hiljem soov alale taotleda keskkonnaluba maavara kaevandamiseks.

Tegemist on ehituskruusa, ehitusliiva ning täiteliiva tarbevaru uuringuga, mille käigus planeeritakse rajada 20 uuringukaeveõont sügavusega kuni 5 m; muud sihtotstarbelised tööd: terastikulise koostise määramine, filtratsiooniomaduste määramine, uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine. Hüdrogeoloogilistest töödest teostatakse veetaseme mõõtmine.

Tegemist on osaliselt raiesmikuga ja osaliselt metsamaaga. Uuringuruumi keskosas paikneb 1987. a Saaremaa MM-le eraldatud Metsküla kruusliivakarjäär, kus on kruusa kaevandatud. Ala maapinnareljeef on valdavalt abs kõrgusel 13 - 17 m, vana karjääri osas 11 - 12 m.

Taotletavast uuringuruumist edelas kulgeb riigi kõrvalmaantee Metsküla-Meiuste tee (nr 21128), mille kaitsevöönd jääb uuringuruumi teenindusmaa servast ca 30 m kaugusele. Lähim majapidamine asub ca 100 m kaugusel loodes Sügise kinnistul (tunnus 71401:001:3450).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub osaliselt Pammana kruusamaardla (registrikaart nr 783) ehituskruusa aktiivse reservvaru plokiga 6. Maardla pindala on 50,14 ha ja maavarade registri põhjal on seisuga 30.09.2024. a arvel ehituskruusa aktiivset tarbevaru 5,97 tuh m³, aktiivset reservvaru 576 tuh m³ ja prognoosvaru 197 tuh m³ ning ehitusliiva aktiivset tarbevaru 4,54 tuh m³ ja aktiivset reservvaru 179 tuh m³. Pammana kruusamaardlas on üks kehtiv mäeeraldis Metsküla II kruusakarjäär, kus kaevandab Saaremaa Vallavalitsus keskkonnaloa nr L.MK/324665 alusel (kehtivusaeg 11.03.2014 - 11.03.2029). Mäeeraldis paikneb taotletavast uuringuruumist ~1,1 km kaugusel edelas.

Uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Eesti Geoloogiateenistuse 23.09.2025 kiri nr 13-1/25-1521, KOTKAS 25.09.2025 nr DM-133554-2).

Riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 1060 eurot tasutud 19.09.2025.

Pammana II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Taotletav uuringuruum külgneb idast III kaitsekategooria liigi hiireviu (*Buteo buteo*) elupaigaga. Uuringuruumist vahetult kagus paikneb metsa vääriselupaik VEP207665 ja lõunas ~150 m kaugusel VEP208950. Lähiumbrusesse jäävad veel III kaitsekategooria liikide *Gymnadenia conopsea* (harilik käoraamat) ja *Neottia nidus-avis* (pruunikas pesajuur) leiukohad. Taotletavast uuringuruumist kagus ja lõunas on I kaitsekategooria liigi *Buxbaumia viridis* (roheline hiidkupar) leiukoht.

Pammana II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää kultuurimälestisi. Lähim

pärandkultuuriobjekt Raudteetamm (registreerimisnumber 403:RTR:001) jääb uuringuruumi teenindusmaast 230 m kaugusele loodesse. Lähim kultuurimälestis on ca 2,7 km kaugusel paiknev Metsküla kalmistu ajaloomälestis (mälestise registreerimisnumber 4121).

Pärandkultuuri all mõistetakse eelmiste põlvkondade poolt pärandunud inimtekkelisi objekte maastikus, mis omavad mingit pärimuslikku taustateavet ja kultuurilist väärtust eeskätt kohalikule kogukonnale. Pärandkultuuri objektid ei ole riikliku kaitse all, nende säilimine on eeskätt maaomanike endi kättes.

2.2 Maapõueseaduse (**MaaPS**) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (**HMS**) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 08.10.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 08.10.2025 kirjaga nr DM-133554-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 27 lõike 3 kohaselt palus Keskkonnaamet 08.10.2025 kirjaga nr DM-133554-5 riigivara valitseja volitatud asutuse RMK nõusolekut katastriüksuste Karjalasma metskond 26 (katastritunnus 40301:001:0238) kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

RMK nõustus 15.10.2025 kirjaga nr 3-1.1/2025/6869 (KOTKAS 16.10.2025 numbriga DM-133554-6) uuringute tegemisega järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Edela regiooni (edela.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Kõik eelpool nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saadab loa andja uuringuloa taotluse arvamuse andmiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Saaremaa Vallavalitsusele 08.10.2025 kirjaga nr DM-133554-4, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks kaks kuud.

Saaremaa Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile 25.11.2025 korralduse nr 2-3/1103 (KOTKAS 02.12.2025 nr DM-133554-7), millega nõustub Verston Eesti OÜ-le geoloogilise uuringu loa andmisega liiva ja kruusa uuringuks Pammana uuringuruumis riigile kuuluval kinnistul Karjalasma metskond 26 kinnistul (katastritunnus 40301:001:0238).

2.3 Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist taotluse esitajale ja huvitatud isikutele, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav haldusakt puudutada, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis 29.12.2025 kirjaga nr DM-133554-9 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise korralduse ja uuringuloa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 29.12.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh Saaremaa Vallavalitsust 29.12.2025 kirjaga nr DM-133554-9, määraes eelnõude kohta arvamuste esitamise tähtjaks kaks nädalat.

Saaremaa Vallavalitsus teatas 07.01.2026 kirjaga nr 8-5/5597-3, et on läbi vaadanud esitatud eelnõud ja ei esita omapoolseid parandusettepanekuid eelnõude muutmiseks (KOTKAS 07.01.2026 nr DM-133554-10).

3. KAALUTLUSED

3.1 Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõike 2).

Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõike 2).

Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõike 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (**KeHJS**) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (**KMH**) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu1“ (määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punkti 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostajaks on uuendatud taotluse vormil märgitud Verston Eesti OÜ (reg.kood 11947047, Pärnu tn 128, Paide linn, Paide

linn, Järva maakond).

Juhul kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava (JäätS) § 35² tähenduses, tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

3.2 HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Riigivara valitseja volitatud asutuse RMK esitatud tingimused seatakse antava Pammana II uuringuruumi uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

Eeltoodu alusel kantakse uuringuloale järgmised täiendavad tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Edela regiooni (edela.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

3.3 Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa

taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuste-, kiirguse- ja lõhnaärringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra ja vibratsiooni, kuid see on lühiajaline ega ulatu masina töötsoonist kaugemale.

Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Hüdrogeoloogilistest töödest tehakse veetaseme mõõtmised. Pärast geoloogiliste tööde lõpetamist kõik uuringupuuraugud likvideeritakse nõuetekohaselt.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringuloa andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. RMK nõustus 15.10.2025 kirjaga nr 3-1.1/2025/6869 (KOTKAS 16.10.2025 numbriga DM-133554-6) uuringute tegemisega tingimustel, mis lisatakse antava uuringuloa täiendavateks tingimusteks. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2 - 5, 8 ja 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Põhjana II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega keskkonnaregistrisse kantud muid kaitstavaid loodusobjekte, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Saaremaa Vallavalitsusele 08.10.2025 kirjaga nr DM-133554-4, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks kaks kuud. Keskkonnaameti poolt edastatud

dokumendid on registreeritud kohaliku omavalitsuse dokumendiregistris 09.10.2025 numbriga 8-5/5597-1. Kohaliku omavalitsuse 25.11.2025 korralduse nr 2-3/1103 kohaselt nõustutakse Verston Eesti OÜ-le geoloogilise uuringu loa andmisega liiva ja kruusa uuringuks Pammana uuringuruumis. Seega MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 kohast keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Verston Eesti OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade 15.01.2026).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning uuringuloa saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnavalua saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Plaan (Pammana II GULT).pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saaremaa
Vallavalitsus

Liisa Ikkonen
spetsialist
maapõuebüroo